

PODSUMOWANIE ZAWIERAJĄCE UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU W ODNIESIENIU DO ROZPATRYWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice
na lata 2018 – 2022

Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice na lata 2018 - 2022 sporządzony został jako dokument określający kierunki działań dążących do poprawy klimatu akustycznego miasta Gliwice. Dokument w pełni wypełnia zapisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 października 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać program ochrony środowiska przed hałasem (Dz. U. z 2002 r. Nr 179, poz. 1498), dlatego nie przewiduje się dla niego rozwiązań alternatywnych. Wybór poszczególnych obszarów oraz kolejność podejmowanych działań wynika ściśle z zapisów rozporządzenia i jest oparty o zdefiniowany w nim wskaźnik M charakteryzujący wielkość przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu i liczbę mieszkańców na terenie tego przekroczenia. Program został opracowany na podstawie zaktualizowanej w 2017 r. Mapy akustycznej miasta Gliwice i obejmuje swym zakresem cały obszar miasta. Analiza mapy akustycznej pozwoliła wybrać, w każdym z obszarów planowanych działań, rozwiązania najbardziej korzystne pod względem efektywności. Dla Programu przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.

1. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice na lata 2018 – 2022 wynikał z art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.). W ramach oceny przygotowywana była Prognoza oddziaływania na środowisko. Ponieważ Prognoza opierała się na ogólnych informacjach dotyczących przyszłych inwestycji, pokazuje ona w sposób ogólny kierunki, w których mogą zmierzać przyszłe działania w zakresie ochrony środowiska, w tym działania związane z ochroną przed hałasem.

W ramach analiz wpływu Programu na środowisko, dokonano rozpoznania działań dotyczących ograniczenia oddziaływania hałasu na środowisko, przewidzianych w ocenianym Programie. Następnie określono prawdopodobne oddziaływania, jakie mogą być generowane przez te działania na określone elementy środowiska i przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko, uwzględniając jednocześnie charakter i stan środowiska w miejscu realizacji działań (czyli obszaru przewidywanego możliwego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko).

Z Mapy akustycznej miasta Gliwice wynika, że największy wpływ na klimat akustyczny w mieście ma hałas drogowy. Zakres Programu, którego dotyczy prognoza oddziaływania na środowisko, obejmuje więc analizę obszarów sąsiadujących z ulicami, na których przekroczone zostały dopuszczalne poziomy hałasu

(występuje negatywne oddziaływanie na klimat akustyczny) oraz wskazuje działania mające na celu ograniczenie oddziaływania hałasu do wartości dopuszczalnych.

W ramach opracowania zaproponowano dla wszystkich tych ulic działania naprawcze, które należy zrealizować w pierwszej kolejności (w czasie trwania Programu).

Wśród proponowanych działań naprawczych (krótkoterminowych) znajdują się przede wszystkim takie inwestycje jak przebudowa ulic i budowa nowych dróg, co wiąże się ze zmianą nawierzchni i upłynnieniem ruchu. Inwestycjami mającymi wpływ na klimat akustyczny w mieście są również: budowa południowej i zachodniej części obwodnicy miasta oraz budowa obwodnicy Ostropy. Inwestycje te spowodują przejęcie części ruchu z ulic miejskich Gliwic. Wpłyną natomiast niekorzystnie na klimat akustyczny obszarów położonych w ich sąsiedztwie. Jednakże negatywny wpływ przedsięwzięć na środowisko zostanie zminimalizowany poprzez zastosowanie środków ochrony przed hałasem określonych w wydanych dla przedsięwzięć drogowych decyzjach środowiskowych.

W krótkoterminowej strategii zaproponowano także działania związane z ograniczeniem hałasu kolejowego, polegające na szlifowaniu szyn.

W ramach strategii długoterminowej określono grupy przedsięwzięć mających na celu poprawę klimatu akustycznego w mieście, których realizacja odbywać się będzie w dłuższej perspektywie czasowej niż czas obowiązywania przedmiotowego Programu. Podobnie jak w przypadku strategii krótkookresowej część działań naprawczych ma charakter inwestycyjny. Wynikają one ściśle z zapisów Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Gliwice i również będą realizowane niezależnie od przedmiotowego Programu.

W ramach polityki długookresowej proponowano realizację następujących grup działań:

- realizacja inwestycji obszarowych mających na celu uspokojenie ruchu poprzez ograniczenie ruchu tranzytowego, upłynnienie ruchu z kontrolą prędkości,
- zapewnienie priorytetu komunikacji zbiorowej,
- polityka parkingowa („park and ride” i inne rodzaje),
- planowanie przestrzenne uwzględniające zagrożenia hałasem,
- skuteczne i konsekwentne egzekwowanie ograniczeń:
 - a) ruchu (strefy ruchu uspokojonego),
 - b) prędkości (szczególnie w porze nocy),
 - c) tonażu.

Wszystkie te działania mają na celu poprawę stanu środowiska w zakresie oddziaływania hałasu. Część z nich będzie miała również pozytywny wpływ na inne elementy środowiska np.: zmniejszenie oddziaływania w zakresie zanieczyszczenia powietrza (uspokojenie ruchu i ograniczenia ruchu, prędkości czy tonażu) czy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Nie prognozuje się, aby ich realizacja znacząco wpłynęła na pogorszenie standardów środowiskowych na terenie miasta Gliwice.

Działania naprawcze określone w przedmiotowym Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice nie będą powodowały wystąpienia bezpośredniego oddziaływania na rezerwat „Las Dąbrowa”. Jest on zlokalizowany w znacznej odległości od działań inwestycyjnych, które będą realizowane przez zarządców dróg i ulic w ramach Programu. Pozostałe grupy działań mają charakter naprawczy (wpływający na

poprawę przede wszystkim klimatu akustycznego Gliwic) i z założenia nie będą powodowały negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na rezerwat „Las Dąbrowa”.

2. Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i art. 57 ust. 1 pkt 2 oraz art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.) zwrócono się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z prośbą o zaopiniowanie Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice na lata 2018-2022 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla tego dokumentu. Zarówno Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach (pismem z dnia 2 sierpnia 2018 r., znak: WOOŚ.410.340.2018.BM), jak i Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny (pismem z dnia 25 lipca 2018 r., znak NS-NZ.042.93.2018) zaopiniował pozytywnie projekt Programu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

3. Zgłoszone uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski do projektu Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice na lata 2018 – 2022 można było składać w postępowaniu z udziałem społeczeństwa. Postępowanie to prowadzone było na podstawie art. 54 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.) oraz art. 119 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r., poz. 799 z późn. zm.).

Informacja o rozpoczęciu postępowania z udziałem społeczeństwa, o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy, o sposobie, miejscu i terminie składania uwag, wniosków i zastrzeżeń została podana do publicznej wiadomości. Projekt Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice na lata 2018 – 2022 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, do których można było składać uwagi i wnioski, zostały udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej (<http://bip.gliwice.eu/strona=10531>). Ponadto przedmiotowe dokumenty zostały wyłożone do wglądu w Wydziale Środowiska Urzędu Miejskiego w Gliwicach przy ul. Zwycięstwa 21. W ramach postępowania z udziałem społeczeństwa zostało także zorganizowane otwarte spotkanie informacyjne, podczas którego można było również zgłaszać uwagi i wnioski do opracowywanych dokumentów. W postępowaniu z udziałem społeczeństwa w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wpłynęły dwa wnioski od społeczeństwa do opracowywanych dokumentów.

4. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Granica państwa położona jest około 60 km od miasta Gliwice. Nie przewiduje się zatem możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko związanego z realizacją przedmiotowego Programu.

Nie prowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Podstawowymi elementami monitoringu skutków realizacji postanowień Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice są raporty z postępu realizacji działań mających na celu poprawę klimatu akustycznego w mieście, sporządzane przez zarządców źródeł hałasu i przekazywane koordynatorowi Programu (Prezydentowi Miasta Gliwice), przed opracowaniem mapy akustycznej miasta, która będzie stanowić podstawę opracowania następnego programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Gliwice.

Elementami kontroli mogą być także dokumenty sporządzane w ramach podejmowanych inwestycji, do których można zaliczyć:

- raporty oddziaływania na środowisko,
- analizy porealizacyjne.
- wyniki pomiarów hałasu wykonywanych przed i po realizacji inwestycji.

Dodatkowo dokumentami, które umożliwiają prowadzenie monitoringu środowiska w kontekście podjętych działań naprawczych opisanych w Programie są:

- wykonywane co 5 lat mapy akustyczne dla miasta Gliwice,
- wyniki okresowych pomiarów hałasu prowadzonych przez zarządców źródeł hałasu,
- przeglądy ekologiczne w zakresie oddziaływania akustycznego wykonywane dla obszarów zlokalizowanych w granicach administracyjnych Miasta,
- wszystkie inne opracowania środowiskowe wykonywane w zakresie oddziaływania akustycznego źródeł dźwięku zlokalizowanych na terenie Gliwic.

Ponadto, niezbędnym działaniem jest prowadzenie monitoringu podejmowania nowych inwestycji, aby były one realizowane w sposób niezwiększający ilości osób narażonych na nadmierne oddziaływanie hałasu.